

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başvuru Numarası : 2013/4689

Karar Tarihi : 12/3/2015

Başkan : Alparslan ALTAN

Üyeler : Serdar ÖZGÜLDÜR

Osman Alifeyyaz PAKSÜT

Recep KÖMÜRCÜ

Celal Mümtaz AKINCI

Raportör : Akif YILDIRIM

Başvurucu : Yusuf KABİL

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvurucu, aynı mağdura karşı işlediği tek iftira suçundan dolayı iki kez cezalandırılmak suretiyle "aynı suçtan iki kez yargılanmama ve cezalandırılmama hakkı"nın ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

II. BAŞVURU SÜRECİ

2. Başvuru, 21/6/2013 tarihinde yapılmıştır. Dilekçe ve eklerinin idari yönden yapılan ön incelemesi neticesinde başvurunun Komisyona sunulmasına engel bir eksikliğinin bulunmadığı tespit edilmiştir.

3. İkinci Bölüm İkinci Komisyonunca, 27/1/2015 tarihinde, kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına, dosyanın Bölüme gönderilmesine karar verilmiştir.

III. OLAY VE OLGULAR

A. Olaylar

4. Başvuru dilekçesindeki ilgili olaylar özetle şöyledir:

5. Şişli Cumhuriyet Başsavcılığı, 9/4/2008 tarih ve E.2008/6724 sayılı iddianame ile başvurucu hakkında 11/7/2005 tarihinde G.K.'ya karşı iftira suçunu işlediğinden bahisle Şişli 6. Asliye Ceza Mahkemesine kamu davası açmıştır. İddianamenin ilgili kısmı şöyledir:

"Olay tarihinde, şüphelinin yönetimindeki 34 HNS 42 plakalı araç ile alkollü ve ehliyetsiz olarak Çağlayan'da seyri esnasında, trafik zabıtası tarafından yakalanarak hakkında cezai işlem uygulandığı sırada, kendisini Y. Oğlu N.'den olma, 12/3/1982 doğumlu, G. K. olarak tanıttığı ve bu kimlik bilgileri ile şüpheli hakkında ceza tutanakları düzenlendiği, ..."

6. Şişli 6. Asliye Ceza Mahkemesi, 5/7/2011 tarih ve E.2011/79, K.2011/411 sayılı kararı ile başvurucunun 4 yıl hapis cezası ile cezalandırılmasına karar vermiştir.

7. Anılan kararın başvurucu tarafından temyiz edilmesi üzerine Yargıtay 4. Ceza Dairesi, 27/12/2012 tarih ve E.2011/22263, K.2012/32438 sayılı ilamıyla hükmü onamıştır.

8. Bu arada Şişli Cumhuriyet Başsavcılığı, 7/3/2011 tarih ve E.2011/4692 sayılı iddianame ile başvurucu hakkında kredi kartı kopyalamaya teşebbüs ve G.K.'ya karşı iftira suçlarını işlediğinden bahisle kamu davası açmıştır. İddianamenin ilgili kısmı şöyledir:

“İncelenen soruşturma evrakına göre şüpheli Yusuf Kabil akrabası olan G. K.'nin kimlik bilgilerini kullandığı kredi kartı kopyalamaya çalıştıkları sırada yakalandığı, hakkında işlem yapılır iken G. K.'nin kimlik bilgilerini kullanıp G. K. hakkında iddianame tanzim edilmesine sebep olduğu anlaşılmakla...”

9. İstanbul 26. Asliye Ceza Mahkemesi (Mahkeme), 30/4/2013 tarih ve E.2011/170, K.2013/287 sayılı kararı ile başvurucunun kredi kartı kopyalamaya teşebbüs suçundan beraatine, 11/7/2005 tarihinde G.K.'ya karşı işlediği iftira suçundan ise 2 ay 15 gün hapis cezası ile cezalandırılmasına karar vermiştir. Karar temyiz edilmeden kesinleşmiştir.

10. Anılan mahkumiyet hükmü, Mahkemenin 3/12/2014 tarih ve E.2011/170, K.2013/287 sayılı ek kararı ile iptal edilmiştir. Gerekçenin ilgili kısmı şöyledir:

“...İstanbul 29 Asliye Ceza Mahkemesi'nin 2011/79 Esas, 2011/411 Karar sayılı dava dosyası getirilip incelendiğinde; Müştekinin G. K., sanığın Yusuf Kabil, suçun İftira, suç tarihinin 11/07/2005 olduğu, 05/07/2011 tarihli kararlar sanığın 4 yıl hapis cezası ile cezalandırılmasına karar verildiği, kararın Yargıtay 4. Ceza Dairesi'nin 27/12/2012 tarihli ilamı ile onanarak kesinleştiği anlaşılmıştır.

Mahkememizdeki kamu davasının mükerrer olduğu anlaşıldığından kamu davasının REDDİNE karar vermek gerekmiştir.

....

Mahkememizin 30/04/2013 Tarih ve 2011/170 Esas , 2013/287 Karar sayılı MAHKUMİYET KARARININ İPTALİNE, ... karar verildi.”

11. Mahkemenin 30/4/2013 tarihli mahkumiyet hükmü, başvurucuya 3/6/2013 tarihinde tebliğ edilmiştir.

12. Bireysel başvuru, 21/6/2013 tarihinde yapılmıştır.

B. İlgili Hukuk

13. 26/9/2004 tarih ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 267. maddesinin (1) numaralı fıkrası şöyledir:

“Yetkili makamlara ihbar veya şikâyette bulunarak ya da basın ve yayın yoluyla, işlemediğini bildiği hâlde, hakkında soruşturma ve kovuşturma başlatılmasını ya da idarî bir yaptırım uygulanmasını sağlamak için bir kimseye hukuka aykırı bir fiil isnat eden kişi, bir yıldan dört yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.”

14. Aynı Kanun'un 268. maddesi şöyledir:

“İşlediği suç nedeniyle kendisi hakkında soruşturma ve kovuşturma yapılmasını engellemek amacıyla, başkasına ait kimliği veya kimlik bilgilerini kullanan kimse, iftira suçuna ilişkin hükümlere göre cezalandırılır.”

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

15. Mahkemenin 12/3/2015 tarihinde yapmış olduğu toplantıda, başvuru tarih ve 2013/4689 numaralı bireysel başvurusu incelenip gereği düşünüldü:

A. Başvurucunun İddiaları

16. Başvurucu, 11/7/2005 tarihinde G.K.'ya karşı iftira suçunu işlediğinden bahisle hakkında Şişli 6. Asliye Ceza Mahkemesi ve İstanbul 26. Asliye Ceza Mahkemesinde iki ayrı yargılama yürütüldüğünü ve yürütülen yargılamalar sonucunda aynı eyleme ilişkin olarak iki kez hapis cezasına mahkûm edildiğini, kendisi hakkında asıl yargılamanın İstanbul 26. Asliye Ceza Mahkemesi tarafından gerçekleştirildiğini, bu nedenle iftira suçu işlediğinden bahisle Şişli 6. Asliye Ceza Mahkemesince verilen kararın ortadan kaldırılması gerektiğini belirterek, aynı suçtan iki kez yargılanmama ve cezalandırılmama hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüş ve ihlalin tespitini talep etmiştir.

B. Değerlendirme

17. Anayasa'nın 148. maddesinin üçüncü fıkrasının son cümlesi şöyledir:

“Başvuruda bulunabilmek için olağan kanun yollarının tüketilmiş olması şarttır.”

18. 30/3/2011 tarih ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 45. maddesinin (2) numaralı fıkrası şöyledir:

“İhlale neden olduğu ileri sürülen işlem, eylem ya da ihmal için kanunda öngörülmüş idari ve yargısal başvuru yollarının tamamının bireysel başvuru yapılmadan önce tüketilmiş olması gerekir.”

19. Anılan Anayasa ve Kanun hükümleri uyarınca Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru, “ikincil nitelikte bir kanun yolu” olup bu yola başvurulmadan önce kural olarak olağan kanun yollarının tüketilmiş olması şarttır.

20. Temel hak ve özgürlüklere saygı, devletin tüm organlarının uyması gereken bir ilke olup bu ilkeye uygun davranılmadığı takdirde, ortaya çıkan ihlale karşı öncelikli yetkili idari mercilere ve derece mahkemelerine başvurulmalıdır (B. No: 2012/946, 26/3/2013, § 17).

21. Bireysel başvurunun ikincil niteliği gereği, başvuru, temel hak ve özgürlüklerin ihlal edildiği iddialarını öncelikle yetkili idari mercilere ve derece mahkemelerine usulüne uygun olarak iletmesi, bu konuda sahip olduğu bilgi ve kanıtları zamanında bu mercilere sunması, aynı zamanda bu süreçte dava ve başvurusunu takip etmek için gerekli özeni göstermiş olması gerekir. Bu şekilde olağan denetim mekanizmaları önünde ileri sürülüp takip edilmeyen temel hak ve özgürlüklerin ihlaline ilişkin iddialar, Anayasa Mahkemesi önünde bireysel başvuru konusu yapılamaz (B. No: 2012/403, 26/3/2013, § 17).

22. Somut olayda, başvuru hakkındaki ve mükerrer olduğu iddia olunan İstanbul 26. Asliye Ceza Mahkemesinin 30/4/2013 tarih ve E.2011/170, K.2013/287 sayılı mahkûmiyet hükmünün, başvurucuya 3/6/2013 tarihinde tebliğ edildiği ve temyiz edilmemesi nedeniyle 11/6/2013 tarihinde kesinleştiği anlaşılmıştır. Bu itibarla,

başvurucunun davasını takip etmek için gerekli özeni göstermediği ve başvuru yollarını tüketmeden bireysel başvuruda bulunduğu görülmüştür. Kaldı ki, şikâyete konu karar sonradan iptal edilmiştir.

23. Açıklanan nedenlerle, yetkili derece mahkemeleri önünde usulüne uygun olarak açılmış ve devam eden başvuru yolları tüketilmeden, temel hak ve özgürlüklerin ihlal edildiği iddiasının bireysel başvuru konusu yapıldığı anlaşıldığından, başvurunun, diğer kabul edilebilirlik şartları yönünden incelenmeksizin “*başvuru yollarının tüketilmemiş olması*” nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

V. HÜKÜM

Açıklanan nedenlerle, başvurunun “*başvuru yollarının tüketilmemiş olması*” nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA, yargılama giderlerinin başvuru üzerinde bırakılmasına, 12/3/2015 tarihinde **OY BİRLİĞİYLE** karar verildi.

Başkan
Alparslan ALTAN

Üye
Serdar ÖZGÜLDÜR

Üye
Osman Alifeyyaz PAKSÜT

Üye
Recep KÖMÜRCÜ

Üye
Celal Mümtaz AKINCI